

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 1 april 1921 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om ändring av 27 § i lagen angående tillsättning av prästerliga tjänster.

Närvarande: herrar Pettersson i Södertälje, Alexanderson, Rogberg, Edw. Larson, greve Spens, J. T. Larsson, Carl Johansson, Ernst Svensson, Engberg, Hederstierna, Strid, Svensson i Betingetorp, Löfgren i Stockholm, Johanson i Hallagården och Billqvist.

Uti en inom första kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 81, vilken behandlats av första lagutskottet, har herr *Klefbeck* hemställt, att riksdagen måtte besluta att hos regeringen hemställa, att regeringen täcktes utarbета förslag till sådan ändring av 27 § i prästvallagen, att ingen särskild vallängd för prästval må behöva upprättas.

Beträffande motionärens motivering för sin ifrågavarande hemställen får utskottet hänvisa till motionen.

Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 337 till 1920 års riksdag framlades förslag till lag om ändrad lydelse av 26 § i lagen angående tillsättning av prästerliga tjänster den 9 december 1910, avseende sådan ändring av bestämmelserna om rösträtt vid prästval, att densamma skulle sammanfalla med rösträtt å kyrkostämman, endast med den förut befintliga inskränkningen, att medlem av icke territoriell församling icke skulle äga rösträtt vid prästval inom territoriell församling. Förslaget blev av riksdagen antaget och sedan även det år 1920 församlade kyrkomötet godkänt detsamma, utfärdades den 10 december 1920 lag i ämnet *Bihang till riksdagens protokoll 1921. 9 saml. 1 avd. 15 häft. (Nr 23—24.)* 1

(svensk författningssamling nr 852). Det i 27 § prästvallagen förekommande stadgandet om att särskild vallängd skall upprättas för prästval, vilket stadgande ju, såsom motionären erinrat, var nödvändigt så länge olika villkor gällde för rösträtts utövande på kyrkostämma och vid prästval, har genom nyssnämnda lagändring förlorat en väsentlig del av sin betydelse, då ju skillnaden mellan de röstlängder, som gälla vid dessa tillfällen, numera är obetydlig. Vid upprättande av den särskilda vallängden för prästval kan nämligen användas den senaste kommunala röstlängden, sådan den ligger till grund för utövande av rösträtt vid kyrkostämma, endast med uteslutande av medlemmar av icke territoriell församling och med iakttagande av de förändringar, som inträffat sedan den sistnämnda längden justerades.

De närmare bestämmelserna om prästvallängdens upprättande återfinnas i stadgan angående prästval den 9 december 1910. Enligt den ursprungliga lydelsen av § 7 i nämnda stadga skulle prästvallängden upprättas i endast ett exemplar, vilket, så snart prästval förestod i en församling, skulle översändas till den, som förvaltade kyrkoherdeämbetet därstädes, och ålägg det därefter denne att av längden taga en avskrift, vilken sedermera skulle tillhandahållas valförrättaren, under det att huvudskriften skulle hos pastorsämbetet vara tillgänglig för församlingens medlemmar intill frågodagen, då den skulle justeras.

Med anledning av den förut omnämnda, av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade ändringen av 26 § i prästvallagen tillkallades den 14 augusti 1920 inom ecklesiastikdepartementet särskilda sakkunniga för att biträda vid utarbetandet av förslag till de ändringar i prästvalstadgan, som betingades av ifrågavarande lagändring. Inom departementet utarbetades därpå förslag till ändrad lydelse av §§ 7 och 10 i nyssnämnda stadga och sedan 1920 års kyrkomöte yttrat sig över detsamma och lämnat det utan erinran, utfärdades den 10 december 1920 kungörelse i ämnet (svensk författningssamling nr 853). Enligt denna, som länder till efter rättelse från och med den 1 januari 1921, skall prästvallängden numera redan från början upprättas i två exemplar, under det att pastorsämbetets skyldighet att taga en avskrift av densamma upphört.

Genom den sålunda vidtagna anordningen hava kommunernas kostnader för prästvallängdens upprättande helt bortfallit, enär dessa längder icke skola upprättas genom kommunernas försorg utan utav de myndigheter, som handhava debiteringen av kronoutskylderna, d. v. s. i regel häradsskrivarna och städernas magistrater. För att minska och underlätta det besvär, som vallängdens upprättande i två exemplar kommer att förorsaka dessa myndigheter, innehåller kungörelsen stadgande om att

särskilda blanketter till vallängden skola tillhandahållas av länsstyrelserna.

Såsom av det nu anförda framgår, har frågan om prästvallängdens omarbetande för endast ett par månader sedan varit under Kungl. Maj:ts omprövning och blivit föremål för ny lagstiftning, varigenom en väsentlig del av de olägenheter, som motionären påpekat, blivit avlägsnade. Att under sådana förhållanden redan nu, innan man på något sätt hunnit erfara, huru de ändrade bestämmelserna komma att verka, besluta om förnyade ändringar eller begära ytterligare utredningar i ämnet torde icke vara lämpligt.

Utskottet får därför hemställa,

att ifrågavarande motion icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 april 1921.

På första lagutskottets vägnar:

JAKOB PETTERSSON.